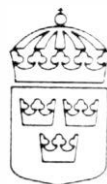

Motion till riksdagen

1989/90:So434

av Claes Roxbergh m.fl. (mp)

Åtgärder mot rökning

Mot.

1989/90

So434–441

Barn borde egentligen få vara förskonade från rökning, men det är de inte.

Blivande mammor borde låta bli att röka. Fostret påverkas av nikotinet så mycket att barn till rökande mammor statistiskt sett väger mindre än andra barn vid födelsen.

Efter födelsen borde i alla fall barnen få växa upp i en rökfri miljö – åtminstone inom barnomsorgen, i familjedaghemmen, på daghemmen och på fritidshemmen.

Numera är resandet på tåg, flyg och buss i allmänhet rökfritt men det borde vara helt rökfritt. Det är besvärande och t.o.m. farligt att vistas i en rökig miljö, särskilt om man är barn.

Vi kan inte acceptera att ge våra barn cancer genom att låta dem bli passiva rökare. Tobak ger många cancer. Kombinationen tobak och bilavgaser förvärrar läget ytterligare för våra barn.

Det är inte acceptabelt att låta någon annan lida för att man själv vill tillfredsställa sitt rökbehov.

Statens tobaksförsäljning är en vinst som ger en förlust. Staten har inga kinder men om den haft det skulle de ha rodnat av skam över tobakshanteringen.

Föräldrar till astmatiska och/eller allergiska barn borde sluta röka. I dag kan man mäta den rökdos man ger ett barn. Rök dosen mäts i något som kallas kotinin och finns i barnets urin. Kotinin är en nedbrytningsprodukt från nikotinet i röken. Man kan räkna varje cigarett som barnet rökt passivt.

Rökningen dödar varje år 10 000 svenskar. De som dör i medelåldern av tobak har förlorat i genomsnitt 20 år av sitt förväntade återstående liv. Antalet årligen av tobaken dödade svenskar motsvarar ett inrikesflyg som störtar varannan dag. Skulle vi tillåta ett sådant flygbolag? Ingen yttre orsak kan jämföras med rökningen.

Enligt internationella forskare kan vart tredje lungcancerfall hos ickेरökare tillskrivas passiv rökning.

Enligt WHO:s mål skall 1995 högst 20 % av befolkningen vara rökare och inom varje medlemsland skall tobakskonsumtionen ha minskat med minst 50 %. Sverige har ställt sig bakom WHO:s beslut att under de närmaste åren vara med och genomföra en samordnad insats mot tobak.

Vi måste besluta om konkreta åtgärder för att minska tobaksbruket. Man

kan påverka cigarettinnehållet, rökaren, miljön och försäljningen. Vi måste minska tjärhalten i tobaken, kräva rökfria miljöer och förhindra nyrekrytering av tobaksbrukare, speciellt bland barn och ungdom. Detta innebär kraftiga och regelbundna prishöjningar på tobaksvaror. Tobak skall inte vara inkluderat i prisindex för då blir en prishöjning inflationsdrivande.

Sverige saknar lagar som begränsar halten av skadliga produkter i tobaken. Inom EG planeras en lag som minskar maximihalten av tjära i en cigarett till 15 mg 1992 och till 12 mg 1995.

Det vore lämpligt att inte sälja tobak till ungdomar under 18 år. Staten tar in 1 000 gånger så mycket i tobaksskatt som den satsar på information om tobakens skadeverkningar. En avgift på 2,5 öre per cigarett skulle ge 300 milj. kr. om året till information och räcka till mycket annat.

Miljöpartiet kan inte tillåta tobaksreklam av samma anledning som vi inte tillåter narkotikareklam eller alkoholreklam – inte heller smygreklam.

Skatten på tobak skall höjas med 40 %.

Tobak är ingen harmlös vara som är en naturlig del av vår tillvaro och en del av "livets goda". Den är en av våra droger som förorsakar beroende, sjukdom och död.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

[att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utarbeta direktiv för att tobak inte skall vara inkluderat i prisindex för att inte prishöjningen skall vara inflationsdrivande.¹⁾

[att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utarbeta direktiv för att skatten på tobak höjs med 40 %.²⁾

[att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utarbeta direktiv för att skattefri försäljning av tobak skall upphöra.²⁾

1. att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utarbeta direktiv för att reklam och smygreklam på tobak förbjuds,

2. att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utarbeta direktiv för att tobak endast får försäljas till personer över 18 år,

[att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utarbeta direktiv för att en avgift på 2,5 öre per cigarett tas ut för upplysning om tobakens skadeverkningar.²⁾

3. att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utarbeta direktiv för att tjärinnehållet i tobaken sänks,

4. att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utarbeta direktiv för att passiv rökning i offentliga lokaler förhindras,

5. att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utarbeta direktiv för att all barnomsorg sker i rökfri miljö,

[att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utarbeta direktiv för att arbetsplatser blir rökfria,³].

Mot. 1989/90
So434

Stockholm den 17 januari 1990

Claes Roxbergh (mp)

Inger Schörling (mp)

Marianne Samuelsson (mp)

Eva Goës (mp)

Anita Stenberg (mp)

Paul Ciszuk (mp)

¹ 1989/90:Fi507

² 1989/90:Sk620

³ 1989/90:A234